

MUZEJSKI DOKUMENTACIONI CENTAR

Zagreb, Mažuranićev trg 3.

Broj: 137 - 1965.

Zagreb, 22.VI 1965.

FRANJEVAČKI SAMOSTAN

I L O K

Predmet: Uređenje muzejske zbirke, biblioteke i arhiva u Franjevačkom samostanu u Iloku.

Povodom posjeta Vašem samostanu u Iloku za vrijeme savjetovanja muzejskih radnika Slavonije koje je održano 19.V u Iloku raspravljena je tema - uređenje muzejske zbirke, biblioteke i arhiva Franjevačkog samostana u Iloku.

Rezimirajući diskusije o ovoj temi koja je bila u širem krugu muzejskih radnika koji su bili prisutni ovom posjetu, dali bi Vam za uređenje ove zbirke slijedeću sugestiju: da spojite prolazom sve prostorije od biblioteke do kule, dakle cijeli onaj trakt koji bi uredili za muzejsku zbirku. Ovo bi bio preduvjet za čuvanje i osiguranje zbirke kada je otvorena.

Ovaj prostor je i tim pogodniji jer je u neposrednoj blizini klauzure pa je i time osiguranje olakšano.

Osnovni preduvjet za postav muzejske zbirke je odgovarajući prostor. Bez odgovarajućeg prostora ni najbogatije i najvrednije zbirke ne dođu do izražaja i ostaju same kao "skladište starih stvari". Za odgovarajući prostor ovdje postoji preduvjet tim više što bi i sama arhitektura potencirala značenje muzejske zbirke. Stoga naglašujemo potrebu da se za zbirku predvidi cijeli prostor toga dijela samostana. Prema mogućnostima koje se ovdje pružaju za takovu zbirku to je minimalan potreban prostor.

Biblioteka koja je danas toliko pretrpana trebala bi biti postavljena barem u dvije - tri sobe.

Fundus ove biblioteke je toliko vrijedan, da zaslu-
ži da mu se posveti naročita briga. Trebalo bi već po sadanjem fun-
dusu dvostruki i trostruki prostor da ga se stručno uredi i postavi.
Osim toga treba naročito predviditi mogućnost širenja biblioteke sa re-
centnim materijalom i recentnom dnevnom štampom na koju treba obratiti
pažnju i sistematski sabirati. Veći broj stranih novina i časopisa sa-
čuvan nam je baš u samostanima.

Posebno bi trebalo obratiti pažnju arhivu kojega bi
trebalo složiti po stručnim arhivističkim principima i barem načiniti
popis arhivske građe. Ova građa važna je za studij historije ne samo
Iloka nego i Srijema, naročito za predturski period.

Muzejska zbirka samostana trebala bi da preuzme sav
riznički i sakristijski materijal koji nije u dnevnoj upotrebi. N.pr.
crkveno ruho dar obitelji Odescalchi koje se eventualno rabi jednom
godišnje, bilo bi vrijedno da se za ove ruho načini odgovarajuće sta-
klene vitrine. Samo ovo ruho traži jednu sobu za odgovarajući postav.
Ima još raznog vrijednog ruha i posuđa i niz svećnjaka, crkvenog posu-
đa i raznih predmeta iz crkve za koje bi preporučili da ih se rađe
spremi u takovu zbirku jer bi tu bili nesumnjivo bolje osigurani.

Posebnu pažnju trebalo bi posvetiti historijskoj
zbirci - odnosno zbirci historijskih ličnosti vezane za ovaj samostan.

Is iločkog samostana kroz historiju izašlo je niz ki
ličnosti koje za našu opću historiju i kulturu imaju presudnu ulogu ili
su još dali značajni doprinos.

Počam od Ivana Kapistrana do Barbarića nižu se lič-
nosti koje bi bilo vrijedno ovdje istaknuti i obraditi. Na taj način
bila bi ova zbirka direktna nadopuna zbirci Muzeja grada - Iloka.

Osim toga postoji još i sama crkva i samostan kao
subjekt i kao jedan od naših najznačajnijih spomenika historije kul-
ture i arhitekture koji datira od 1260 godine a što bi bilo potrebno
u takovoj muzejskoj zbirci samostana posebno obraditi i istaknuti.

Stare vedute crkve i samostana, tlocrti i nacrti crkve prije restauracije. Detalji arhitekture - sve barem u odgovarajućim foto-povećanjima. Ovakova zbirka dala bi sliku vrijednosti i značenje toga objekta kao zaštićenog spomenika kulture, koji je baš radi svog izuzetnog značenja i obnovljen doprinosom iz Republičkog fonda.

U samostanu ima i izvjesne etnografike koje su ili direktno ili indirektno vezane za samostan i njegovu djelatnost. To su u prvom redu razne svečanosti, narodni običaji i slično, što je vezano za crkvu i crkvene blagdane. Ovaj običaj u narodu naglo nastaje ili se gube stare forme i dolaze novi oblici. Sabirati ove stare narodne običaje počam od šarenih jaja sa rudimentalnim ornamentima koji su se našli još pred par godina, pa do samih momenata koji se mogu jedino snimkom sačuvati - to bi bio jedan od najhitnijih zadataka takove zbirke.

Preporučamo da ovu zbirku postavite u suradnji sa Muzejem grada Iloka i sa Gradskim muzejem u Vukovaru pod čije područje djelovanje Ilok neposredno podpada. Gradski muzej u Vukovaru konkretno direktor Brlić pomogli su uređenje muzeja u Iloku i muzejske zbirke u samostanu u Šarengradu pa već imaju iskustva i konkretni aspekt na takovu zbirku.

U koliko Muzejeki dokumentacioni centar može bilo čime pomoći nastojanje za realizaciju ove zbirke i za njezin postav rado ćemo se odazvati u granicama naših mogućnosti.

Primitite našu iskrenu želju da ovu zbirku u dogledno vrijeme realizirate.

Uz prijateljski pozdrav

/Prof.dr Antun Bauer/
direktor

